

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 17 sierpnia 2021 r. (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. 28 sierpnia 2021 r.) Pani P. U. złożyła skargę na działania radcy prawnego P. G.. Skarżąca podniosła w swoim piśmie iż radca prawny:

- nie dokonał opłaty od apelacji pomimo zapewnień (...) sp. z o.o. z/s (...) W., iż taka opłata zostanie uiszczona;
- wypełnił, podpisał i złożył w Sądzie Apelacyjnym (...) (...) bez wiedzy Skarżącej oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym;
- nie poinformował o wydaniu postanowienia przez Sąd Apelacyjny o częściowym zwolnieniu z kosztów postępowania apelacyjnego Skarżącej;
- nie poinformował Skarżącej o wydaniu przez Sąd Apelacyjny (...) (...) postanowienia o odrzuceniu apelacji złożonej w imieniu Skarżącej.

W dniu 03 października 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny B. J., na skutek w/w skargi wszczął dochodzenie w sprawie naruszenia obowiązku rzetelnego, sumiennego oraz zgodnego z prawem wykonywania obowiązków zawodowych polegającego na tym, że będąc pełnomocnikiem P. U. w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym (...) (...), sygn. akt (...), a następnie przed Sądem Apelacyjnym (...) (...), sygn. akt (...) dokonał opłaty od apelacji, nie informował klientki o przebiegu sprawy, a nadto do akt sprawy załączył oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym P. U. bez jej wiedzy i zgody, wskazując w nim nieprawdziwe dane w okresie od marca 2021r. do dnia czerwca 2021r. (...) W., działając tym na szkodę P. U. tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j.: 2022 r. poz. 166) w zw. z art. 6, art.12 ust. 1 i art. 44 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W trakcie dochodzenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przesłuchała P. U., która zeznała, że w 2014 r., będąc osobą niepełnoletnią, miała wypadek samochodowy, w wyniku którego doznała poważnych obrażeń ciała. Celem uzyskania zadośćuczynienia od firmy ubezpieczeniowej matka skarżącej zwróciła się do firmy (...) sp. z o.o. Gdy skarżąca skończyła 18 lat, to osobiście zawarła umowę o wynagrodzenie z firmą (...) sp. z o.o. w dniu 3 lipca 2017r. W sprawie wypadku został skierowany pozew do Sądu Rejonowego (...) a następnie po rozszerzeniu powództwa, sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego (...) (...). Skarżąca zeznała, że w trakcie całego procesu nie kontaktował się z nią radca prawny P. G., ani też nie informował jej o przebiegu sprawy. Na rozprawach sądowych każdorazowo reprezentował ją inny pełnomocnik, jednakże nie był to radca prawny P. G.. Skarżąca kontaktowała się wyłącznie z pracownikami firmy (...) sp. z o.o., im przekazywała dokumenty i z nimi też czyniła wszelkie ustalenia dotyczące prowadzenia sprawy. W styczniu 2021r. w sprawie zapadł wyrok sądu I instancji. Po otrzymaniu orzeczenia z uzasadnieniem skarżąca z pracownikiem firmy (...) sp. z o.o. ustaliła, iż w sprawie zostanie wniesiona apelacja. Pani P. U. przez dłuższy czas nie mogła jednak uzyskać informacji na jakim etapie jest jej sprawa i wobec powyższego udała się osobiście do sądu przejrzeć akta sprawy. Wówczas dowiedziała się, że w sprawie został złożony wniosek o zwolnienie jej z ponoszenia kosztów sądowych wraz z oświadczeniem o stanie rodzinnym i majątkowym, w którym znalazły się nieprawdziwe dane dotyczące jej dochodów oraz obciążeń finansowych. Sąd Apelacyjny (...) (...) postanowieniem z dnia 19.04.2021 r., sygn. akt (...) zwolnił skarżącą częściowo z ponoszenia kosztów sądowych tj. z części opłaty sądowej od apelacji ponad kwotę 1.000 zł. Jednakże powyższa kwota nie została zapłacona, co skutkowało odrzuceniem apelacji postanowieniem tegoż Sądu z dnia 28.05.2021 r. Następnie w czerwcu 2021 r. Firma (...) sp. z o.o. zwróciła się do klientki o wskazanie numeru rachunku bankowego do przekazania zasądzonych kwot. Wówczas okazało się, że firma zatrzymała kwotę 22.000 zł jako depozyt na poczet ewentualnych przyszłych należności. Firma poinformowała

też skarżącą, iż apelacja została cofnięta na jej prośbę, co było nieprawdą, zaś zdaniem Skarżącej apelacja została odrzucona z powodu zaniedbań firmy i pełnomocnika procesowego.

Następnie swoje wyjaśnienia złożył radca prawny P. G.. Zeznał on, iż sprawą pani P. U. zajmował się w okresie, gdy jeszcze współpracował z firmą (...) sp. z o.o., gdyż była ona klientką tej firmy. Radca prawny nie pamiętał czy sporządził pozew w tej sprawie, ponieważ wówczas zajmował się przeważnie szkodami komunikacyjnymi rzeczowymi, a niniejsza sprawa dotyczyła zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Radca prawny opisał sposób organizacji pracy w firmie (...) sp. z o.o. oraz zakres swoich obowiązków. Wyjaśnił, że w (...) sp. z o.o. nie było przydzielonych referatów spraw, że istniał dział przedprocesowy, który zajmował się nawiązywaniem kontaktów z klientem i zbieraniem dokumentów. Po zakończeniu polubownego etapu sprawy, sprawa trafiała na ogólną półkę, gdzie znajdowały się akta spraw przeznaczone do napisania pozwu. Nie było osoby, która podejmowałaby decyzję kto ma sporządzić pozew. Robiła to osoba, która była w siedzibie i miała na to czas. Radca prawny dodatkowo podał, że odkąd rozpoczął pracę w 2015 r. do lutego/marca 2021 r. za napisanie pozwu pełnomocnik otrzymywał dodatkowe wynagrodzenie. Po napisaniu pozwu akta sprawy ponownie trafiały na ogólnodostępną półkę. Nie było takiej praktyki, by osoba, która sporządziła pozew, w dalszym ciągu wyłącznie zajmowała się daną sprawą i miała ją w tzw. referacie. W związku z tym radca prawny P. G. również nie miał swojego stałego referatu i wykonywał różne czynności w wielu sprawach wówczas, gdy była taka potrzeba. Decyzje dotyczące wykonywania czynności w sprawach sądowych pełnomocnicy podejmowali samodzielnie lub po konsultacji z szefem spółki (...). Konsultacje odbywały się zwłaszcza w sprawach, w których chodziło o spore kwoty świadczeń, albowiem wiązało się z koniecznością pokrycia opłat przez spółkę. (...) sp. z o.o. wykladała bowiem w trakcie procesu środki finansowe za klientów. Stąd też w przypadku sprawy p. P. U. konsultacje takie musiały mieć miejsce. W tej sprawie było rozszerzane powództwo, a rozszerzenia wiązały się z koniecznością pokrycia kosztów przez firmę (...) i z uwagi na to konsultacja była niezbędna, tym bardziej iż już wówczas firma miała kłopoty finansowe.

Jeśli chodzi o kwestie kontaktów z klientami, to praktyka z firmie (...) była taka, że utrzymywały je tylko osoby z działu przedprocesowego. Jedynie w wyjątkowych i nagłych wypadkach, z klientem kontaktował się osobiście pełnomocnik. W niniejszej sprawie kontakt z panią P. U. miała pani E. S., która według radcy prawnego kontaktowała się z klientką mailowo i telefonicznie. Radca prawny nadmienił, iż dziale przedprocesowym również nie było utworzonych referatów, a pracownicy wykonywali wszystkie czynności (...) wszystkich sprawach, gdy zachodziła taka potrzeba. Z uwagi na taki sposób organizacji pracy biura spółki radca prawny nie miał osobistego kontaktu ze skarżącą, a kontaktowała się z nią wyłącznie p. E. S. i to ona załatwiała wszystkie sprawy oraz gromadziła dokumenty. Gdy zachodziła potrzeba sporządzenia pisma czy uczestnictwa w rozprawie, to pełnomocnicy wspólnie uzgadniali kto te czynności wykona.

Radca prawny P. G. oświadczył, że nie zawarł pisemnej umowy na obsługę prawną z firmą (...) sp. z o.o. Natomiast z ustnej umowy wynikało, że ma obowiązek przychodzić do biura i zajmować się bieżącymi sprawami, podejmując wszystkie niezbędne czynności. Przyznał także, że podpisał oświadczenie o stanie majątkowym Skarżącej lecz go nie sporządził. Oświadczenie miało być przygotowane przez dział przedprocesowy. Wniosek o zwolnienie z kosztów procesu postępowania apelacyjnego był skuteczny jedynie w części. Radca prawny P. G. wyjaśnił także iż to p. E. S. prowadziła ze Skarżącą korespondencję mailową, z której wynikała decyzja o złożeniu apelacji. Radca prawny podał, iż nie pamięta kto sporządził apelację i kto ją podpisał.

Odnośnie konieczności wniesienia opłaty od apelacji, radca prawny P. G. wyjaśnił, iż akta sprawy po dekretacji powinny być przekazane do działu finansowego z informacją, że należy uiścić opłatę sądową. Nie był on jednak w stanie podać przyczyny nieopłacenia apelacji. Radca prawny wyjaśnił, iż jako pełnomocnik nie miał obowiązku monitorowania tej sprawy w dalszym ciągu, a nadto nie miał dostępu do finansów spółki i nie mógł ich weryfikować. Radca prawny nie kontaktował się także Skarżącą po odrzuceniu apelacji, gdyż robił to pracownik spółki (...).

Radca prawny wskazał, iż w jego ocenie nie naruszył zasad etyki zawodowej, albowiem wywiązywał się ze wszystkich obowiązków, które na siebie przyjął na podstawie ustnej umowy z (...) sp. z o.o. Zaznaczył ponadto, iż klienci (...) sp. z o.o. od początku wiedzieli, że ich sprawa nie będzie prowadzona tylko przez jednego pełnomocnika oraz o tym, że

kontakt jest możliwy tylko z pracownikami firmy (...), a nie z pełnomocnikami. W firmie było prowadzone ok. 1.500 spraw i nie było możliwe, by pełnomocnicy osobiście kontaktowali się z klientami i nadzorowali wszystkie czynności podejmowane w sprawach.

Po analizie całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego doszła do przekonania, iż postępowanie względem radcy prawnego P. G. należało umorzyć i w dniu 25 sierpnia 2022 r. wydała w tym przedmiocie stosowne Postanowienie. Zebrane dowody według niej wskazywały bowiem na to, że radca prawny P. G. swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przewinienia dyscyplinarnego. Zastępca Rzecznika wskazała przy tym, że podstawą takiego rozstrzygnięcia był fakt, że Skarżąca nie zawarła umowy oświadczenie usług prawnych z radcą prawnym P. G.. Ponadto nie był on jedynym prowadzącym sprawę Skarżącej, zaś zasady kontaktu ustalone przez Skarżącą i firmę (...) sp. z o.o. wykluczały bezpośredni kontakt z radcą prawnym prowadzącym sprawę.

Od powyższego rozstrzygnięcia odwołanie wniosła Skarżąca.

Rozpoznając odwołanie, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych (...) W. ustalił i zważył co następuje:

Zdaniem Sadu orzekającego Postanowienie Zastępcy Rzecznika dyscyplinarnego z dnia 25 sierpnia 2022 r. nie może się ostać.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w przedmiotowej sprawie ustalił w dużej mierze poprawnie stan faktyczny, co potwierdził między innymi sam radca prawny P. G. w trakcie składnia wyjaśnień na posiedzeniu przez tut. Sądem w dniu 23 listopada 2022 r. oraz 7 grudnia 2022 r. Niemniej dla prawidłowej oceny zachowania radcy prawnego P. G., Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien uzupełnić postępowanie poprzez ustalenie możliwości ujawnienia (...) sp. z o.o. oraz innym osobom informacji dotyczących klientki, objętych tajemnicą zawodową, możliwości kształtowania wynagrodzenia radcy prawnego P. G. w oderwaniu od obowiązku pobrania wynagrodzenia za prowadzenie sprawy lub wyłącznie w formie premii za pomyślne jej zakończenie, przesunięcie ośrodka decyzyjnego w związku z toczącym się postępowaniem poza relacje radca prawny – klientka, brak umowy radcy prawnego P. G. z klientką, a także ustalenie osób pośredniczących w kontaktach pomiędzy spółką, klientką a radcą prawnym i przesłuchanie ich w charakterze świadków.

Powyższe okoliczności pozwolą odpowiedzieć na pytanie czy nie doszło do nieprawidłowości (...) współpracy P. G. z firmą (...) sp. z o.o. (...) wskazanych przez Sąd aspektach. Mogły one bowiem mieć finalnie wpływ na ocenę zachowania radcy prawnego względem Skarżącej. Podobne konkluzje zawarł w swoim orzeczeniu także Wyższy Sąd Dyscyplinarny w orzeczeniu z 28 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt WO–191/20.

Wobec powyższego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych postanowił uchylić zaskarżone Postanowienie Postanowienia z dnia 25 sierpnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt RD 107/21 i orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 166) oraz na podstawie uchwały nr 86/ (...) Krajowej Rady Okręgowej Radców Prawnych (...) W. z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego kosztami postępowania w wysokości 1.000,00 zł/ (słownie: tysiąc złotych) obciążono Okręgową Izbę Radców Prawnych (...) W..

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) (...) W., w niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ oraz stosownie

do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 166), od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.